

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ALTERNATYVIŲJŲ DEGALŲ ĮSTATYMO NR. XIV-196 2, 3, 9, 12, 23, 33, 35
STRAIPSNIŲ, AŠTUNTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO, PRIEDO PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 14¹, 27¹, 33¹, 33², 33³, 33⁴, 33⁵, 33⁶ STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS

2025 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 26 dalį ir ją išdėstyti taip:

„26. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžiamos **Reglamente (ES) 2023/2405**, 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2024/1679 dėl transeuropinio transporto tinklo plėtros Sąjungos gairių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1153 ir (ES) Nr. 913/2010 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1315/2013, Akcizų įstatyme, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, **Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme**, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme, Lietuvos Respublikos kelių įstatyme, Lietuvos Respublikos muitinės įstatyme, Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekse ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose transporto ir energetikos sektorių veiklą.“

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Papildyti 3 straipsnį 12 punktu:

„12) Lietuvos transporto saugos administracija.“

3 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„9 straipsnis. Vidaus reikalų ministerijos kompetencija

Vidaus reikalų ministerija užtikrina, kad transporto priemonės, naudojančios alternatyviuosius degalus, Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių ~~registre~~ **registro informacinėje sistemoje** būtų registruojamos nurodant transporto priemonės naudojamų alternatyviųjų degalų rūšį.“

4 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) ~~turi teisę nustatyti~~ savivaldybės teritorijoje esančiuose miestuose **nustatyti** mažos taršos zonas **ir naudojimosi jomis tvarką, lengvatines elektromobilių dalyvavimo eisme (maršrutinio transporto eismo juostas), įvažiavimo į mokamas zonas ir jų statymo miesto teritorijoje sąlygas; atsižvelgdamos į susisiekimo ministro tvirtinamas mažos taršos zonų nustatymo rekomendacijas, valstybinio aplinkos oro monitoringo ir (ar) savivaldybės aplinkos oro monitoringo duomenis savivaldybių teritorijose;**“

5 straipsnis. Įstatymo papildymas 14¹ straipsniu

Papildyti Įstatymo antrąjį skirsnį 14¹ straipsniu:

„14¹ straipsnis. Lietuvos transporto saugos administracija

Lietuvos transporto saugos administracija (toliau – LTSA):

1) atlieka Reglamente (ES) 2023/2405 nurodytos kompetentingos institucijos funkcijas;

2) nustato tvarką, pagal kurią tikrinama ir į Europos Sąjungos duomenų bazę įtraukiama aviacinių degalų tiekėjų pateikta informacija pagal Reglamento (ES) 2023/2405 10 straipsnį.“

6 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 23 straipsnio 17 dalį.

~~17. Savivaldybių tarybos nustato ir pagal poreikį periodiškai atnaujinama mažos taršos zonos miestuose, turinčiuose kurorto arba kurortinės teritorijos statusą ar daugiau negu 50 tūkst. gyventojų, atsižvelgdamos į mažos taršos zonų nustatymo rekomendacijas, valstybinio aplinkos oro monitoringo ir (ar) savivaldybės aplinkos oro monitoringo duomenis savivaldybių teritorijose.~~

7 straipsnis. Įstatymo papildymas 27¹ straipsniu

Papildyti Įstatymo penktąjį skirsnį 27¹ straipsniu:

„27¹ straipsnis. Tvarių aviacinių degalų naudojimas

Minimalią dalį (įskaitant minimalią sintetinių aviacinių degalų dalį) atitinkantis tvarių aviacinių degalų, įmaišytų į aviacinių degalų tiekėjų oro uostuose orlaivių naudotojams tiekiamus degalus, kiekis ir šio reikalavimo įvykdymo terminai nustatyti Reglamento (ES) 2023/2405 4 straipsnyje.“

8 straipsnis. Įstatymo aštuntojo skirsnio pakeitimas

Pakeisti Įstatymo aštuntojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„AŠTUNTASIS SKIRSNIS

ATSAKOMYBĖ UŽ PAŽEIDIMUS VYKDANT REGULIUOJAMĄJĄ VEIKLĄ,
REGLAMENTO (ES) 2023/2405 PAŽEIDIMUS IR ATSAKOMYBĖS TAIKYMO
TVARKA“

9 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 33 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Degalų tiekėjams, transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjams ir subjektams, vykdančioms mažmeninės prekybos degalais veiklą, ~~už pažeidimus, nurodytus skiriant sankcijas pagal~~ šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 ~~punktuose punktus~~ ir 2 ~~dalyje dalį~~, taikant atsakomybę atsižvelgiama į:

1) pažeidimo pavojingumą;

2) pažeidimo trukmę;

3) degalų tiekėjo, transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjo ar subjekto, vykdančio mažmeninės prekybos degalais veiklą, atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes.“

2. Pakeisti 33 straipsnio 3 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) padarė pažeidimą, dėl kurio jam per paskutinius 12 mėnesių buvo skirta bauda ~~už pagal~~ šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 ~~punktuose punktus~~ ir 2 ~~dalyje dalį~~ nurodytus pažeidimus.“

3. Pakeisti 33 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Tarybos ar Tarnybos sprendimas dėl ~~atsakomybės skyrimo už pažeidimus, nurodytus sankcijos pagal~~ šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 ~~punktuose punktus~~ ir 2 ~~dalyje dalį~~, skyrimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 6 mėnesius, o dėl ~~pažeidimo, nurodyto sankcijos pagal~~ šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 1 ~~punkto punkto~~ skyrimo, – ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo pažeidimo nustatymo dienos.“

4. Pakeisti 33 straipsnio 14 dalį ir ją išdėstyti taip:

„14. Lėšos, gautos už šio įstatymo 32 straipsnyje ~~nustatytus pažeidimus~~ **nustatytas sankcijas**, skiriamos atsinaujinančių energijos išteklių transporto sektoriuje naudojimui skatinti.“

10 straipsnis. Įstatymo papildymas 33¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 33¹ straipsniu:

„33¹ straipsnis. Baudos už Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimus

1. LTSA tiria ir nagrinėja šiame straipsnyje nurodytus Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimus ir skiria šiame straipsnyje nurodytas baudas vadovaudamasi Reglamentu (ES) 2023/2405, šiuo įstatymu, LTSA patvirtintomis Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimų nustatymo ir tyrimo, baudų už Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimus apskaičiavimo ir skyrimo taisyklėmis ir tvarių aviacinių degalų ir sintetinių aviacinių degalų kainų Europos Sąjungos aviacinių degalų rinkoje nustatymo metodika, pateikta Europos Komisijos parengtose Reglamento (ES) 2023/2405 12 straipsnyje numatytų baudų nustatymo rekomendacijose.

2. Orlaivių naudotojams, kurie nesilaiko Reglamento (ES) 2023/2405 5 straipsnyje nustatytų pareigų, skiriama bauda nuo dviejų iki keturių kartų didesnė už sumą, gautą padauginus vidutinę metinę aviacinių degalų kainą už toną iš bendro metinio į baką neįpildo aviacinių degalų kiekio tonomis. Jei dėl orlaivių naudotojų neteikiamų, pavėluotai teikiamų, netikslių ataskaitų neįmanoma tiksliai nustatyti Reglamento (ES) 2023/2405 5 straipsnyje nustatyto metinio neįpiltų aviacinių degalų kiekio, skiriama bauda, kurios dydis nustatomas vidutinę metinę aviacinių degalų kainą už toną padauginus iš nuo 1/20 iki 1/10 bendro metinio įpiltų visų rūšių degalų kiekio tonomis.

3. Oro uostą valdančiai įmonei, kuri nesiėmė būtinų priemonių pagal Reglamento (ES) 2023/2405 6 straipsnio 1 dalį, kai tokių priemonių kontrolė yra tiesiogiai priklausoma nuo oro uostą valdančios įmonės, siekiant pašalinti sunkumus orlaivių naudotojams gauti pakankamai aviacinių degalų, į kuriuos įmaišytų tvarių aviacinių degalų kiekis atitiktų Reglamento (ES) 2023/2405 4 straipsnyje nustatytą minimalią dalį, nustatyti neatitiktį, priemones bei neatitikties pašalinimo terminą, ir neįvykdė nustatytų priemonių per paskirtą terminą, skiriama bauda nuo dviejų iki keturių kartų didesnė už sumą, gautą padauginus tvarių aviacinių degalų ir tradicinių aviacinių degalų kainų už toną skirtumą iš aviacinių degalų kiekio tonomis, kurio orlaivių naudotojai negalėjo gauti dėl oro uostą valdančios įmonės padaryto pažeidimo.

4. Aviacinių degalų tiekėjams:

1) kurie nesilaiko Reglamento (ES) 2023/2405 4 straipsnyje nustatytų pareigų, susijusių su minimalia tvarių aviacinių degalų dalimi, skiriama bauda nuo dviejų iki keturių kartų didesnė už sumą, gautą padauginus vidutinės metinės tradicinių aviacinių degalų ir tvarių aviacinių degalų kainos už toną skirtumą iš aviacinių degalų, neatitinkančių Reglamento (ES) 2023/2405 4 straipsnyje ir I priede nurodytos minimalios dalies, kiekio tonomis. Jei dėl aviacinių degalų tiekėjo neteikiamų, pavėluotai teikiamų, netikslių ataskaitų ar kitos informacijos neįmanoma tiksliai nustatyti Reglamento (ES) 2023/2405 4 straipsnyje nurodytos minimalios tvarių aviacinių degalų dalies, skiriama bauda, kurios dydis nustatomas vidutinę metinę tvarių aviacinių degalų kainą už toną padauginus iš nuo 1/20 iki 1/10 bendro metinio aviacinių degalų tiekėjo įpiltų visų rūšių degalų kiekio tonomis;

2) kurie pateikė klaidinančią ar netikslią informaciją apie tvarių aviacinių degalų, kuriuos aviacinių degalų tiekėjai patiekė orlaivių naudotojams, charakteristikas ar kilmę skiriama bauda nuo dviejų iki šešių kartų didesnė už sumą, gautą padauginus vidutinės metinės tradicinių aviacinių degalų ir tvarių aviacinių degalų kainos už toną skirtumą iš aviacinių degalų, apie kuriuos buvo pateikta klaidinanti ar netiksli informacija, kiekio tonomis.

5. Baudos skyrimas už Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimus neatleidžia aviacinių degalų tiekėjo nuo Reglamente (ES) 2023/2405 nustatytų pareigų įvykdymo.“

11 straipsnis. Įstatymo papildymas 33² straipsniu

Papildyti Įstatymą 33² straipsniu:

„33² straipsnis. Atleidimo nuo šiuo įstatymu numatytos atsakomybės už Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimus pagrindai, atsakomybę lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės

1. Šio įstatymo 33¹ straipsnyje numatytos baudos neskiriamos, jeigu orlaivių naudotojas įrodo, kad pareigų, nustatytų Reglamente (ES) 2023/2405, nevykdymą lėmė išskirtinės ir nenumatytos aplinkybės, kurių pažeidėjas negalėjo kontroliuoti ir kurių poveikio nebūtų buvę galima išvengti net ir imantis visų pagrįstų priemonių.

2. Orlaivių naudotojui, oro uostą valdančiai įmonei ar aviacinių degalų tiekėjui taikant atsakomybę už Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimus, atsižvelgiama į:

- 1) pažeidimo pavojingumą;
- 2) pažeidimo trukmę;
- 3) atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes.

3. Skiriant baudą atsakomybę lengvinančios aplinkybės yra šios:

1) orlaivių naudotojui, oro uostą valdančiai įmonei ar aviacinių degalų tiekėjui savo noru atlygino padarytus nuostolius ir (ar) pašalino padarytą žalą;

2) orlaivių naudotojas ar aviacinių degalų tiekėjas pats per įmanomai trumpiausią laiką, bet ne vėliau kaip iki ataskaitų pagal Reglamento (ES) 2023/2405 8 ir 10 straipsnių nuostatas pateikimo dienos pranešė atsakingoms institucijoms apie nepasiektą reikalaujamą tvarių aviacinių degalų kiekį per ataskaitinį laikotarpį.

4. Kitos atsakomybę lengvinančios aplinkybės nurodytos šio įstatymo 33 straipsnio 2 dalies 1–3 punktuose. LTSA, taikydama atsakomybę, atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis gali pripažinti ir kitas šiame įstatyme nenurodytas aplinkybes.

5. Skiriant baudą atsakomybę sunkinančios aplinkybės yra šios:

1) Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimas padarytas pakartotinai nepraėjus dvejiems metams nuo LTSA sprendimo, kuriuo orlaivių naudotojui, oro uostą valdančiai įmonei ar aviacinių degalų tiekėjui paskirta bauda už Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimus, įsiteisėjimo dienos;

2) orlaivių naudotojui, oro uostą valdančiai įmonei ar aviacinių degalų tiekėjui tęsė pažeidimą, nepaisydamas LTSA nurodymo nutraukti neteisėtą veiklą.

6. Kitos atsakomybę lengvinančios aplinkybės nurodytos šio įstatymo 33 straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose.

7. Baudos dydis mažinamas nuo šio įstatymo 33¹ straipsnyje nurodyto baudos intervalo vidurkio, jeigu yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, arba didinamas, jeigu yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių. Kai yra atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių, baudos dydis nustatomas atsižvelgiant į šių aplinkybių kiekį ir reikšmingumą.“

12 straipsnis. Įstatymo papildymas 33³ straipsniu

Papildyti Įstatymą 33³ straipsniu:

„33³ straipsnis. Baudų skyrimo terminas

LTSA šiame įstatyme numatytas baudas už Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimus skiria ne vėliau kaip per 3 metus nuo pažeidimo padarymo dienos, o tęstinio pažeidimo atveju – per 3 metus nuo jo paaikšėjimo dienos.“

13 straipsnis. Įstatymo papildymas 33⁴ straipsniu

Papildyti Įstatymą 33⁴ straipsniu:

„33⁴ straipsnis. Šiame įstatyme nurodytų Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimų nagrinėjimo tvarka

1. Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimai LTSA nagrinėjami rašytinio proceso tvarka, išskyrus atvejus, kai yra gautas dėl Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimo atsakomybėn traukiamo orlaivių naudotojo, oro uostą valdančios įmonės ar aviacinių degalų tiekėjo (toliau kartu šiame straipsnyje – subjektas) vadovo ar jo įgalioto atstovo prašymas pažeidimą nagrinėti žodinio proceso tvarka, arba LTSA iniciatyva, kai būtina išklausti

žodine forma pažeidimo nagrinėjime dalyvaujančių asmenų paaiškinimus, ar kitais atvejais, kai pažeidimas gali būti geriau išnagrinėtas žodinio proceso tvarka.

2. Ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų iki Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimo nagrinėjimo dienos LTSA registruotąją pašto siunta praneša dėl pažeidimo atsakomybėn traukiamam subjektui apie galimą pažeidimą, pažeidimo nagrinėjimo datą, laiką, vietą, rašytinio proceso tvarką, pareigą iki nagrinėjimo pateikti turimus su nagrinėjamu pažeidimu susijusius įrodymus, galimybę susipažinti su LTSA pateikta tyrimo medžiaga, išskyrus tą medžiagą, kuri sudaro valstybės, tarnybos, komercinę ar profesinę paslaptį, rašytinio proceso tvarka pateikti reikiamus paaiškinimus ir šių paaiškinimų pateikimo terminus. Atsakomybėn traukiamo subjekto vadovo ar jo įgalioto atstovo, kuris tinkamai informuotas apie pažeidimo nagrinėjimo vietą ir laiką, neatvykimas į pažeidimo nagrinėjimo žodinio proceso tvarka vietą nekliudo nagrinėti pažeidimo.

3. Dėl Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimo atsakomybėn traukiamo subjekto vadovas ar jo įgaliotas atstovas pažeidimo nagrinėjimo metu turi teisę susipažinti su surinkta tyrimo medžiaga, išskyrus tą medžiagą, kuri sudaro valstybės, tarnybos, komercinę ar profesinę paslaptį, daryti šios medžiagos išrašus, duoti paaiškinimus, pateikti prašymus, teikti įrodymus, apskusti LTSA priimtus sprendimus.

4. LTSA, skirdama baudą pažeidėjui už Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimus, nurodytus šio įstatymo 33¹ straipsnio 2 ir 4 dalyse, remiasi tvarių aviacinių degalų ir sintetinių aviacinių degalų kainų Europos Sąjungos aviacinių degalų rinkoje nustatymo metodika, pateikta Europos Komisijos parengtose Reglamento (ES) 2023/2405 12 straipsnyje numatytų baudų nustatymo rekomendacijose.

5. Išnagrinėjusi Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimą, LTSA priima vieną iš šių sprendimų:

1) skirti šio įstatymo 33¹ straipsnyje nustatytą baudą ir įpareigoti pažeidėją ištaisyti padarytą pažeidimą;

2) neskirti šio įstatymo 33¹ straipsnyje nustatytos baudos šio įstatymo 33² straipsnio 1 dalyje nurodytu pagrindu;

3) neskirti šio įstatymo 33¹ straipsnyje nustatytos baudos, nenustačius pažeidimo.

6. LTSA sprendimai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jų priėmimo dienos registruotąją pašto siunta išsiunčiami subjektams, dėl kurių jie priimti.

7. LTSA, vadovaudamasi šio straipsnio nuostatomis, patvirtina Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimų nustatymo ir tyrimo, baudų už Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimus apskaičiavimo ir skyrimo taisykles.“

14 straipsnis. Įstatymo papildymas 33⁵ straipsniu

Papildyti Įstatymą 33⁵ straipsniu:

„33⁵ straipsnis. LTSA sprendimų dėl Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimų apskundimas

1. LTSA sprendimai dėl baudų už Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimus skyrimo per 30 kalendorinių dienų nuo sprendimo priėmimo dienos gali būti skundžiami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Kreipimasis į teismą nesustabdo sprendimų vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.“

15 straipsnis. Įstatymo papildymas 33⁶ straipsniu

Papildyti Įstatymą 33⁶ straipsniu:

„33⁶ straipsnis. LTSA sprendimų vykdymas

1. LTSA sprendimu paskirtos baudos į valstybės biudžetą sumokamos ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo sprendimo įsigaliojimo dienos, o apskundus sprendimą – ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo teismo sprendimo, kuriuo atmestas skundas, įsiteisėjimo dienos.

2. LTSA sprendimas, kuriuo skiriama bauda, yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. LTSA sprendimas gali būti pateikiamas vykdyti ne vėliau kaip per 3 metus nuo jo priėmimo dienos. Šis terminas pratęsiamas tokiam laikui, kokiam teismo sprendimu buvo sustabdytas LTSA sprendimo skirti baudą vykdymas.

3. Lėšos, gautos už Reglamento (ES) 2023/2405 pažeidimus, skiriamos moksliniams tyrimams ir inovacijų projektams tvarių aviacinių degalų gamybos ir panaudojimo srityje arba mechanizmų, leidžiančių sumažinti tvarių aviacinių degalų ir tradicinių aviacinių degalų kainų skirtumus, kūrimo ir kompetencijų ugdymo srityje remti.“

16 straipsnis. 35 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 35 straipsnio 7 dalį.

~~7. Savivaldybių tarybos ne vėliau kaip iki 2025 m. sausio 1 d. nustato šio įstatymo 23 straipsnio 17 dalyje nustatyta tvarka mažos taršos zonas miestuose.~~

17 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

Papildyti Įstatymo priedą 5 punktu:

„5. 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/2405 dėl vienodų sąlygų darniajam oro transportui užtikrinimo (iniciatyva „ReFuelEU aviation“).“

18 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2025 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos transporto saugos administracija iki 2025 m. rugsėjo 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas